

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-435/17

**Argo Kalda Mardi talu
proti
Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA)**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Tartu Halduskohus(správní soud, Estonsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Společná zemědělská politika – Přímé platby – Nařízení (EU) č. 1306/2013 – Články 93 a 94 – Příloha II – Podmíněnost – Zemědělský a environmentální stav – Minimální požadavky – Provedení členským státem – Povinnost udržování „pohřebišť“ – Dosah“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (třetího senátu) ze dne 7. srpna 2018

1. *Zemědělství – Společná zemědělská politika – Režimy přímých podpor – Společná pravidla – Minimální požadavky pro dobrý zemědělský a environmentální stav – Povinnost zachovávat krajinné prvky – Vnitrostátní právní úprava, která ukládá povinnost udržovat kamenné hroby – Přípustnost*

[Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1306/2013, čl. 93 odst. 1 a článek 94 a příloha II; nařízení Rady č.1782/2003, příloha IV]

2. *Zemědělství – Společná zemědělská politika – Režimy přímých podpor – Společná pravidla – Požadavky podle předpisů na hospodaření – Dobrý zemědělský a environmentální stav – Povinnost dodržovat tyto požadavky – Rozsah – Použitelnost na všechny zemědělské podniky*

[Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1306/2013, čl. 72 odst. 1 písm. a), čl. 91 odst. 1 a 2, čl. 93 odst. 1 a článek 94 a č. 1307/2013, čl. 4 odst. 1 písm. b), c) a e)]

1. Článek 93 odst. 1, článek 94 a příloha II nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát stanovil jako standard týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu, uvedeného v této příloze II, požadavek udržovat na zemědělské ploše kamenné hroby, jejichž přemístění vede k porušení takového standardu, a v důsledku toho ke snížení plateb, které se mají uhradit dotyčnému zemědělskému podniku.

Po vzoru toho, co bylo stanoveno v příloze IV nařízení č. 1782/2003, zahrnuje i standard DZES 7 uvedený v příloze II nařízení č. 1306/2013, jehož hlavní téma je nadešláno „Krajina, minimální úroveň péče“, mezi požadavky a normy, které se mají na tomto základě dodržovat, zachování krajinných prvků. Mezi krajinnými prvky uvedenými v příloze II posledně uvedeného nařízení jsou uvedeny živé ploty, rybníky, příkopy, stromořadí, skupiny stromů nebo solitérů, meze a terasy. Jelikož pojem „krajinné

prvky“ není v nařízení č. 1306/2013 definován, je třeba ho vykládat, jak to uvedla generální advokátka v bodě 26 svého stanoviska, při zohlednění jeho obvyklého smyslu, jakož i kontextu, ve kterém je obvykle používán.

V tomto ohledu je třeba uvést, že by restriktivní výklad pojmu „krajinné prvky“, který by zejména vylučoval prvky vzniklé na základě zásahu člověka, byl v rozporu s prostorem pro uvážení, který mají členské státy v souladu s článkem 94 tohoto nařízení při stanovení minimálních požadavků pro dobrý zemědělský a environmentální stav (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 37). V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že krajinné prvky představují fyzickou součást životního prostředí a požadavky týkající se zachování těchto prvků musejí přispívat k jejich uchování jakožto fyzických součástí (rozsudek ze dne 16. července 2009, Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 41). Přitom zachování kamenných hrobů přispívá k ochraně prvků kulturního a historického dědictví členského státu jako fyzických součástí životního prostředí.

(viz body 41, 43–47, výrok 1)

2. Článek 72 odst. 1 písm. a), čl. 91 odst. 1 a 2, čl. 93 odst. 1 a článek 94 nařízení č. 1306/2013, jakož i čl. 4 odst. 1 písm. b), písm. c) a písm. e) Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, musí být vykládány v tom smyslu, že povinnosti týkající se dobrého zemědělského a environmentálního stavu stanovené nařízením č. 1306/2013 musí být dodrženy v celém zemědělském podniku, a nikoliv jen na zemědělské ploše, pro niž je konkrétně žádáno o podporu.

Platí totiž, zaprvé že v souladu s bodem 54 odůvodnění tohoto nařízení musejí požadavky vyplývající z těchto pravidel souviset se zemědělskou činností nebo plochou zemědělského podniku, což se projevuje povinností dodržovat uvedená pravidla rovněž na půdě, která se již nevyužívá pro účely zemědělské produkce, jak stanoví článek 94 tohoto nařízení. Zadruhé, kdyby nedodržení uvedených pravidel bylo sankcionováno, jen pokud by se týkalo zemědělské plochy, pro niž je žádáno o podporu, existovalo by riziko obcházení pravidel podmíněnosti zemědělskými podniky. Jak uvedla generální advokátka v bodě 58 svého stanoviska, stačilo by, aby zemědělec v určitém roce nezahrnul do žádosti o podporu zemědělskou plochu, na níž se nachází krajinný prvek nepohodlný pro jeho činnost, který by mohl přemístit nebo rozebrat před tím, než v následujícím roce zahrne tuto plochu do své žádosti o podporu, aniž by se vystavoval jakékoliv správní sankci.

(viz body 53–55, výrok 2)